

Op het tweede gezicht Sander Janssen & Robert Malewicz

Holleeders
dossiervreter

Sander Janssen en Robert Malewicz, twee jonge advocaten, verdedigen vanaf volgende week de belangen van Willem Holleeder. Na het uitputtende liquidatieproces Passage volgt opnieuw een megastrafzaak. Het wordt, zeggen collega's, 'de zaak van Sander en Robert tegen de rest'.

Door Frank van Zijl

Straks, weet Jan-Hein Kuipers, ooit zelf advocaat van 's lands bekendste crimineel, staan er tientallen camera's op ze gericht. Zeventig misschien wel. En als het spannend genoeg is, ben je 65 zittingsdagen lang in het nieuws bij wat nu al het strafproces van het jaar is.

De spelers? Sander Janssen en Robert Malewicz. Het belang? Dat van Willem Holleeder. Krijgt hij levenslang, waar het Openbaar Ministerie op aanstuurt? Of kan aan de hand van getuigenverhooren van zijn zussen Astrid en Sonja bijvoorbeeld, of zijn ex, 'de weduwe-Klepper' Sandra Den Hartog - worden aange-toond dat er leugenachtige of onbetrouwbare verklaringen zijn afgelegd om 'de Neus' de genadeklap toe te dienen?

'Het wordt', zegt de Deventer advocaat Jan Vlugg, bekend met het werk van Janssen en Malewicz, 'hoe dan ook een titenstrijd: Sander en Robert tegen de rest.' En zegt Kuipers, de politiek kijkt mee. 'Er is een-op-een contact met de hoogste regio's in het ministerie.'

Het zogeheten proces-Vandros, dat op 5 februari begint, zal de komende maanden op de voet worden gevolgd door de media, politici en officieren, rechters en advocaten. Kuipers: 'En er staan straks rijen voor de zaal van mensen die een dagje Holleeder willen doen. De druk zal enorm zijn.'

De strafzaak wordt een juridisch huzaarenstukje met een tamelijk gewisse uitkomst: de veroordeling van Holleeder, linksom of rechtsom, voor moorden, pogingen hiertoe en het lidmaatschap van een criminele organisatie. Alleen lucht-fietzers geloven in zijn onschuld, en daartoe behoren Janssen en Malewicz niet. In het *Algemeen Dagblad* zei Janssen er in 2016 dit over: 'Het heeft geen zin te denken in winst en verlies. Ik zie een gapend gat tussen het beeld dat in praat-programma's, artikelen en boeken is geschetst en wat in de dossiers is ingebracht. In dat gat doen wij ons werk.'

Dat hun cliënt straks een forse douw krijgt, betekent volgens Malewicz niet dat sprake is van 'een gelopen race'. Kroongetuigen zullen net als bij het liquidatieproces Passage een cruciale rol spelen. Janssen is op dit onderwerp gepromoveerd. Als de advocaten kunnen aantonen dat getuigenissen van criminelen als Peter la S. en Fred R. niet deugen, kan de zaak alsnog kantelen.

Duizend orders

Het dossier bestaat uit een slordige duizend orders en duizenden digitale be-

WILLEM HOLLEEDER

Door verklaringen van criminele kroongetuige Fred R. wordt Willem Holleeder op 13 december 2014 aangehouden in Amsterdam. Hem wordt ten laste gelegd dat hij bij de criminele organisatie van Dino Soerel, vertegenwoordigd door advocaat Nico Meijering, betrokken was bij onder meer de liquidaties van mede-Heinekenontvoerder Cor van Hout, John Mieremet in Thailand, zijn voormalige vrienden Cees Houtman en Thomas van der Bijl en de moord op Willem Endstra. Sinds 2013 getuigen ook Holleeders zussen, aanvankelijk in het diepste geheim. Omdat in het Passage-proces pas later bekend werd dat ook Holleeder verdachte is, is tegen hem een nieuw proces begonnen: Vandros. Hij wordt dus vanaf volgende week apart be-recht.

Sander is jong, handig, juridisch goed. Robert is iets rustiger, meer de noeste werker. Ik denk dat ze elkaar goed aanvullen

Jan-Hein Kuipers
voormalig advocaat Holleeder

standen, en voert terug tot 1983, toen Holleeder samen met Cor van Hout (geliquideerd) en drie anderen biermagnaat Freddy Heineken en zijn chauffeur ontvoerden. Samen met Passage, dat vorig jaar na tien jaar werd afgesloten en vier keer levenslang opleverde, is dit het meest omvangrijke strafproces uit de Nederlandse geschiedenis.

De afgelopen maanden waren Janssen en Malewicz de enigen die contact hadden met Holleeder, achter glas in de Extra Beveiligde Inrichting in Vught. In dertig jaar tijd versleet hij al vijf advocaten. Hij is een cliënt die aan een half woord genoeg heeft, zegt Kuipers. 'Als ik hem zag, hadden we het kort over de zaak, want in mijn geval betrof het gewoon een afpersingszaakje met veel bombarie eromheen. Eigenlijk zat hij urenlang anekdotes te vertellen.'

Het advocatenduo Janssen en Malewicz heeft de zaak ruim een jaar in handen. Het zijn jonge jongens, slimme jongens. In Passage verdedigden ze Jesse Remmers, die levenslang kreeg voor de moord op drugshandelaar Kees Houtman en kroegbaas Thomas van der Bijl. Ook Holleeder wordt die liquidaties ten laste gelegd. Ze kenden toen ze aantrafen al grote delen van het dossier.

Passage telde 396 zittingsdagen, 135 getuigen werden gehoord, advocaten moesten ten kantore aparte kamers inrichten om alle dossiers te herbergen. Op vijf dagen na zat tribune Eric de Bondt alle dagen op de tribune. Niemand hield het langer vol dan hij. Hij zag het duo vaak aan het werk. 'Dit zijn heel goeie strafpleiters, misschien wel

de besten die er zijn. Wat een dossierkennis! En het zijn goedgehumeurd luitjes. Ik kreeg makkelijk toegang tot ze.'

Hun karakters

Janssen (41) en Malewicz (43), sinds 2002 verbonden aan Cleerdin & Hamer, een kantoor met vestigingen in Amsterdam, Rotterdam, Almere en Alkmaar, krijgen in de beroepsgroep alle lof toegezwaard. Ieder gesprek levert hetzelfde op: dit is het neusje van de zalm.

Kuipers: 'Sander is nog jong, handig, juridisch goed. Robert is iets rustiger, meer de noeste werker. Ik denk dat ze elkaar goed aanvullen.'

Nico Meijering, die eveneens de zware misdaad tot zijn cliëntèle mag rekenen en in het Passage-proces Dino Soerel, de ongekroonde koning van de onderwereld, vertegenwoordigde: 'Het zijn plezierige collega's om mee te werken. Ze voeren geen dubbele agenda en hebben het niet achter de ellebogen, wat ik bepaald niet van alle collega's kan zeggen. Het is bijzonder om te zien hoe zij zich op jonge leeftijd in grote zaken staande weten te houden, en meer dan dat: een heel goede verdediging weten naar te zetten.'

Jan Vlugg te Deventer: 'Wil je een zitting voor me waarnemen, kun je dit voor me doen? Het is altijd goed, en er wordt niks

voor gevraagd. Ze proberen een drukke praktijk te combineren met een jong gezin. Toen ik hoorde dat zij de zaak-Holleeder gingen doen, hing ik de vlag uit.'

Theo de Roos, éminence grise van de advocatuur, was in 2002 voorzitter van de vakgroep strafrecht van de rechtenfaculteit in Leiden toen hij een telefoontje kreeg van zijn inmiddels overleden confrère Gerard Hamer. Of hij nog ergens talent zag. Hij had zijn antwoord klaar: ze zitten hier bij me, twee docenten, Janssen en Malewicz. 'Ze deden het uitstekend op de universiteit, maar dit zijn banen voor een paar jaar. Als je er na tien jaar nog zit, is er iets niet goed gegaan.'

Het zijn nog twintigers als ze op sollicitatiegesprek gaan bij Hamer. De Roos: 'De dag erna kreeg Sander telefoon: 'Je kunt komen.' Hij blij, maar het was ook een beetje lullig omdat Robert tegenover hem zat. Maar even later ging ook diens telefoon: 'Ook jij kunt komen.' Ze vertrokken allebei.'

De Roos volgt de carrière van de twee op de voet. 'Ze zijn goed geschoold en zeer professioneel. Sander heeft iets meer het voortouw, maar Robert heeft weer een positie opgebouwd in internationaal strafrecht, wat een lastige niche is in de strafrechtspraktijk.'

Janssen komt hij regelmatig tegen in

Het is verstandig dat ze het samen doen, zodat ze ook wat afstand kunnen bewaren tot hun cliënt

Theo de Roos
emeritus hoogleraar strafrecht

het cursuscircuit, waar beiden actief zijn. Met de zaak-Vandros zal dat er voorlopig niet meer van komen, want ze zijn er dag en nacht mee bezig. De Roos: 'Dit proces vergt *Ausdauer*, want zo vrolijk wordt het niet. Er wordt een heleboel shit over je cliënt uitgestort. Mentaal is dit een zware zaak. Het is verstandig dat ze het samen doen, zodat ze ook wat afstand kunnen bewaren tot de cliënt.'

Geen Moszkowicz-types

Janssen en Malewicz zullen er geen mediashow van maken. Ze staan voor een nieuwe orde in de advocatuur, hebben een andere moraal dan voorgangers als Bram Moszkowicz, Theo Hiddema of Piet Doedens, die bij de verdediging van zware criminelen rechters en media bespeelden als Beethoven het klavier. De Roos: 'Dit zijn geen showmannen. Er wordt niet aangeschoven in talkshows, tenzij de zaak erom vraagt. Ik wil niet katten, maar iemand als Moszkowicz nam van BN'ers civiel-rechtelijke zaken aan. Dat zouden Robert en Sander nooit doen, die kennen hun grenzen.'

Meijering: 'Moszkowicz en Hiddema hebben de advocatuur meer schade dan goeds opgeleverd. Die hadden een uitstraling dat ze boven vele collega's verheven zijn. Janssen en Malewicz zijn niet van dat 'advotainment'. Vlugg: 'Precies daarom ging bij mij de vlag uit. De naam Moszkowicz is verbonden aan die van Holleeder. Verhalen over zwarte betalingen, je opleidingsverplichtingen niet nakomen: dat heeft de beroepsgroep een slechte naam opgeleverd.'

Janssen en Malewicz als nieuwe vaandeltraagvogen doen en op een kantoor werken waar ook andere disciplines dan strafrecht zijn vertegenwoordigd. Voor hun is de zaak-Vandros een erkenning. De omvang van het dossier, de complexiteit van de bewijsvoering en de dynamiek maken het voor een strafrechtadvocaat het hoogst haalbare. Daar komt bij dat het goed is voor je kantoor, en voor jezelf bij het binnenhalen van grote zaken. Vlugg: 'Het zijn hardwerkende huisvaders zonder vlekje. Je zult ze niet betrappen op een grote mond tegen een rechter, ze hebben geen Maserati en ook geen pinkring. Sander en Robert proberen er het beste van te maken.'

Robert Malewicz (l) en Sander Janssen (r) op weg naar een proformazitting in het Holleeder-proces in september vorig jaar.

Foto Remko de Waal / ANP

ADVOCATENWISSEL

De afgelopen jaren was de zaak-Holleeder in handen van Stijn Franken en daarvoor in die van Bram Moszkowicz en Jan-Hein Kuipers. Om uiteenlopende redenen legden zij de verdediging neer. Moszkowicz deed het twintig jaar. Hij kwam onder vuur te liggen omdat hij vóór Holleeder een van diens slachtoffers, Willem Endstra, bijstond. Daarbij werd hij zelf in het nauw gedreven. Jort Kelder noemde hem een 'maffia-maatje'. De wereld was voor Moszkowicz te klein, maar na een rechtszaak hierover legde hij toch de verdediging neer. Zijn opvolger Jan-Hein Kuipers stopte na een jaar, omdat hij moest pleiten in het liquidatieproces Passage. Dat viel in tijd niet te combineren, 'want dan hou je geen praktijk meer over'. Stijn Franken nam het stokje over, maar na negen jaar staakte ook hij de strijd, op dringend advies van de deken van de Orde van Advocaten. Dit gebeurde na een tuchtklacht van Holleeders zus Sonja en Sandra den Hartog, de weduwe van geliquideerde crimineel Sam Klepper, tevens ex-vriendin van Holleeder. Franken had Den Hartog eerder bijgestaan en was ook betrokken bij een onderzoek naar de erfenis van Cor van Hout, een zaak waarin Sonja Holleeder verdachte was. Franken was vergoed met het Holleeder-dossier. Bij zijn terugtreden verklaarde hij in de rechtbank: 'Ik heb een dossierkennis die een andere raadsman, hoe briljant ook, nooit in een tijdsbestek van bij voorbeeld twee of drie jaar kan verkrijgen - als al een hele goede advocaat bereid en in staat is om zijn of haar praktijk groten-deels schoon te vegen.'

Janssen en Malewicz hebben het voordeel dat ze dankzij het liquidatieproces Passage al grote delen van het dossier kennen. Aan de betrokkenheid van Janssen en Malewicz bij dat proces zit ook een nadeel: de kans op belangenverstrengeling, waarop ook Franken uiteindelijk stuitte. Volgens hun kantoor Cleerdin & Hamer is hier uitgebreid naar gekeken. Conclusie: er is geen aanleiding voor zo'n vermoeden. Een vetpot is de zaak-Holleeder niet: het is een toevoegingszaak, gesubsidieerde rechtsbijstand. Jan Vlugg: 'Ik weet niet eens of ze twee toevoegingen hebben, ik denk het eerlijk gezegd niet. Er gaat jaren werk in zitten. Jij moet het willen, je kantoor moet het willen, en je moet daar de ruimte voor krijgen. Als ik de zaak op mijn bordje zou krijgen, zou ik me wel twee keer bedenken.'